

Det er dog ikke som selvstændig Næringsdrivende at Kvinderne søge at bane sig Vej paa dette Felt, det er overvejende i Medhjælperstillinger paa Kontorer og i Udsalgslokaler, men her er ogsaa Tilgangen af Kvinder meget betydelig, hvad der vil ses af nedenstaaende Tal:

	Aar 1900	Aar 1880
Bogholdersker og Kasserersker	73000	} 29000
Kvindelige Kontorister	81000	
Kvindelige Stenografer	85000	
Telegrafistinder og Telefonistinder ..	22000	1200
Kvindelige Agenter	10500	400

Navnlig Stenografien synes næsten helt at være erobret af det svage Køn; af 100 Stenografer ere de 76 Kvinder.

Ogsaa blandt de liberale Erhverv findes der mange, hvor Kvinderne trænge stærkt frem. Saaledes er Antallet af Kvinder, der tjene deres Brød ved Undervisning, steget fra 154000 i 1880 til 327000 i 1900. Musikken repræsenteredes i de nævnte to Aar af henholdsvis 13000 og 52000 Kvinder, den kunstneriske Undervisning af 2000 og 11000 o. s. v. Af kvindelige Læger findes der 7400 (i 1880 kun 2400), af Tandlæger 807 (61), af Sagførere 1010 (75), af Journalister 2200 (300), af Litterater 6000 (400). Endog som Sjælesørgere synes Kvinderne at ville gøre sig stærkt gældende; under Rubrikken »clergymen« opførtes i Aaret 1900 ikke mindre end 3373 Kvinder imod kun 165 i 1880.

III.

Den amerikanske Negerbefolknings Fremtid.

Modsætningerne og Brydningerne mellem den hvide og den farvede Befolkning i de Forenede Stater har efterhaanden affødt en anselig Litteratur om Neger-

Spørgsmaalet — som oftest af polemisk Art og fuld af Overdrivelser og Misforstaaelser. Blandt disse har Statistikerens, Professor Willcox, anholdt en enkelt, som han tager sig for at gendrive i en Artikel i »Quarterly Journal of Economics«, idet han benytter Anledningen til at fremsætte nogle mere almindelige Betragtninger over den amerikanske Negerbefolknings Fremtidsudsigter.

Udgangspunktet er den ofte fremførte Profeti, at den store Fødselshyppighed blandt Negrene vil bevirke, at den sorte Befolkning, der for Tiden tæller henimod 9 Mill. Sjæle, inden Udgangen af det 20de Aarhundrede vil have naaet et Tal af 60—80 Millioner eller endnu mere (for en Snes Aar siden fantaserede en Forfatter, Professor Gilliam, endog om 200 Millioner). Wilcox viser, at der — rent bortset fra det ørkesløse i at gøre befolkningsstatistiske Beregninger for en Fremtid af hundrede Aar — ikke er nogen fornuftig Grund til at vente en saa uhyre Forøgelse, og at de foreliggende statistiske Data snarere tyde paa, at Negerbefolkningen vil gaa relativt tilbage i Tal.

Hvad der har ledet de dristige Profeter paa Vildspor, er den Omstændighed, at Negrenes Tal i de Forenede Stater siden Aar 1800 er vokset fra 1 til 9 Millioner, idet Tilvæksten i hver af de 20aarige Perioder udgjorde:

1800—20.....	770000
1820—40.....	1,100000
1840—60.....	1,570000
1860—80.....	2,140000
1880—1900.....	2,225000

En nærmere Undersøgelse af Tallene viser imidlertid, at Tilvæksten i Virkeligheden i hver af Perioderne har været forholdsvis mindre end i den foregaaende. Deler man Aarhundredet i Tiaarsafsnit, finder man Negerbefolkningens Tilvækst i hvert af de 10 Intervaller udtrykt ved følgende Procenttal: 37.5 — 28.6 — 31.4 — 23.4 — 26.6 — 22.1 — 21.7 — 21.7 — 17.0 — 14.7. Fra næsten

40 pCt. i Aarhundredets første Decennium er Tilvæksten altsaa gennem en ret jævnt aftagende Række nu naaet ned til langt under det halve, til ca. 15 pCt. i Tiaaret 1890—1900.

Den amerikanske Negerbefolkning vokser nu i alt væsentligt kun ved sit naturlige Fødselsoverskud, idet Indvandringen er uden reel Betydning. De to Momenter, der maa tages i Betragtning, ere altsaa Fødselshyppigheden og Dødeligheden.

Om det førstnævnte haves ingen paalidelige Oplysninger, men man kan slutte sig til Bevægelsens Karakter ad indirekte Vej, ved at betragte Forholdet mellem Antallet af Børn under 5 Aar og Antallet af Kvinder i den fødedygtige Alder (15—50 Aar) ved de forskellige Folketællinger. For de sydlige Stater, hvor de ni Tiendedele af alle Negre i U. S. leve, finder man følgende Forholdstal:

Aar	Børn under 5 Aar for hver 1000 Kvinder i Alderen 15—50 Aar:	
	Farvede	Hvide
1850	705	695
1860	688	682
1880	737	656
1900	577	581

Disse Tal vise, at før Borgerkrigen var Forholdet omtrent ens for den hvide og den farvede Befolkning. Efter Emancipationen steg imidlertid Fødselshyppigheden blandt Negrene, men efter 1880 er der indtraadt en meget stærk Nedgang, langt stærkere end i den hvide Befolkning.

Til Belysning af Dødelighedens Bevægelse anføres dels nogle fra den saakaldte »Freedmen's Inquiry Commission« hentede Tal (for Tiden 1818—63), dels Census-Resultaterne for 1890 og 1900:

Aar	Af 1000 døde aarlig:	
	Farvede	Hvide
1818—63.....	35.0	27.0
1890	29.0	19.1
1900	29.6	17.3

Tallene for de tre Tidspunkter kunne ikke umiddelbart sammenlignes, da Oplysningerne fra 1818—63 referere sig til forskellige Byer, medens Censusresultaterne omfatte den saakaldte »Registration area«, d. v. s. de Lokalteter (Stater og Byer), hvis Dødelighedsstatistik ansaas for at være tilstrækkelig paalidelig til at kunne tages med i Betragtning ved Census-Opgørelserne. Der kan dog ikke være Tvivl om, at medens Dødeligheden i den hvide Befolkning stadig er nedadgaaende, er den for Negrernes Vedkommende nu nærmest stagnerende, og Forskellen mellem nu og før er langt mindre for de Farvede end for de Hvide.

Som anført var i Aaret 1900 Dødeligheden blandt Hvide omtrent 17 Promille, blandt Farvede op imod 30 Promille. Det er særlig i de yngre, kraftigste Aldersklasser, at Negerbefolkningens Dødelighed er stor i Forhold til de Hvides. Dette fremgaar af nedenstaaende Oversigt for Census-Aaret 1900:

Af 1000 i hver Aldersklasse døde i Løbet af Aaret		
	Farvede	Hvide
0—5 Aar.....	118.6	49.8
5—10 —	10.4	5.1
10—15 —	9.1	3.1
15—20 —	14.1	4.8
20—25 —	16.7	6.9
25—30 —	16.8	8.1
30—35 —	17.0	9.1
35—40 —	19.2	10.6
40—45 —	23.4	11.6
45—50 —	28.1	14.6
50—55 —	34.2	18.5
55—60 —	44.5	25.7
60—65 —	56.0	34.5
65—70 —	73.5	51.6
70—75 —	95.5	74.6
75—80 —	124.0	110.2

Med faa Ord kan Forholdet udtrykkes saaledes: I Aldersklasserne under 30 Aar er Negrernes Dødelighed

mellem 2 og 3 Gange saa stor som de Hvides; i Alderen 30—65 Aar er Negrenes Dødelighed mellem $1\frac{1}{2}$ og 2 Gange saa stor som de Hvides. Størst er Forskellen mellem Dødelighedstallene for de to Racer i 10—20 Aars Alderen, hvor der dør forholdsvis tre Gange saa mange Farvede som Hvide.

Den stærkt synkende Fødselshyppighed og den næsten stillestaaende Dødelighed i Negerbefolkningen sætter Professor Wilcox i Forbindelse med den voksende Konkurrence mellem de to Racer. Negrene ere i det store og hele gaaet frem i Dygtighed siden Slavetiden og den første Tid efter Emancipationen, men ikke tilstrækkeligt til, at de kunne tage Konkurrencekampen op med den hvide Befolkning. Dette giver sig Udtryk i Erhvervsstatistikken, som viser, at Negrene drives ud af de fleste af de Virksomheder, hvor der kræves andre Forudsætninger end de rent fysiske Kræfter. — I Forbindelse hermed anføres en anden, meget illustrerende Iagttagelse: det mægtige Opsving, som Bomuldsindustrien har taget i Staterne Nord- og Syd-Carolina, Georgia og Alabama (hvor Antallet af Tene i de 10 Aar 1890—1900 steg til det tredobbelte), er saa at sige ganske gaaet den farvede Befolkning forbi. Af 246000 Arbejdere, der beskæftiges i Bomuldsfabrikerne, er kun 1400 Negre. Bomuldsindustrien er den vigtigste Industri i Staten Georgia, men af den Million Negre, som lever i denne Stat, er kun 400 beskæftigede i Bomuldsfabrikerne. — Et andet Eksempel, hentet fra Landbruget: Risdyrkingen er i de sidste 10 Aar fordoblet i U. S.; den største Del af Tilvæksten falder paa Louisiana, hvor forskellige sammentræffende Omstændigheder have begunstiget denne stærke Udvikling. Men det er næsten udelukkende indvandrede og indfødte Hvide, der dyrke Ris efter de nye, lønnende Metoder. — I visse Egne, hvor der dyrkes Bomuld, har denne Plante i en Række af Aar været truet af en Sygdom, der ødelægger Høsten, naar der ikke træffes kraftige Forholdsregler imod den. Det er navnlig Texas, der har lidt

under denne Plage, men nu trues ogsaa andre Stater, navnlig Mississippi, hvor Bomuldsdyrkingen næsten udelukkende varetages af Farvede. Nu forbereder man sig paa at tage imod Bomuldssygdommen bl. a. paa den ejendommelige Maade, at man erstatter de farvede Arbejdere med indforskrevne Italienerne, som arbejde bedre end Negrene og, saa snart de have et eller to Aars Erfaring, dyrke Jorden med større Intelligens og Økonomi. Om disse italienske Arbejdere udtaler en Sagkyndig: »De frembringe mere Bomuld pr. acre end Negeren paa Nabolodden; de tilendebringe Høsten to å tre Uger før ham, og den Tid, de derved indvinde, gøre de sig lønnende ved at hjælpe deres farvede Nabo med hans Bomuldshøst.«

Alt tyder paa, slutter Professor Wilcox, at Negerbefolkningen relativt taber Terræn (»the negro is losing ground«). Den sorte Mand trænges mere og mere ud i det mindst lønnende Arbejde, faar forholdsvis mindre og mindre Del i Landets fremadskridende Velstand.

IV.

Den kooperative Bevægelse i Belgien.

Den kooperative Bevægelse har i Belgien naaet et ret betydeligt Omfang, og det uagtet den i sin nuværende Form ikke er meget over en Snes Aar gammel. I 1885 fandtes i Belgien kun 92 kooperative Foreninger, men i de 9 Aar 1885—94 oprettedes ikke mindre end 417 nye Foreninger (altsaa henimod et halvt hundrede aarlig); i 1895 øgedes Tallet med 94, og i hvert af de følgende Aar indtil 1903 med efternævnte Antal nye Foreninger: 179 — 312 — 268 — 190 — 251 — 220 — 183 — 197; i de første 6 Maaneder af 1904 oprettedes yderligere 146 kooperative Sammenslutninger, saaledes at Tallet i 1904 var 2600 med et samlet Medlemsantal af